

Prenumerata w miejscu: rocznie zł. 40; kwartalnie zł. 12; — miesięcznie zł. 5; Nr. pojedynczy gr. 10.

N^{ro} 105

Prenumerata na prowincji, z opłatą pocztową zł. 20 kwartalnie. — Opłata za insercję obwieszczeń po gr. 10 od wiersza mającego liter 50.

w Warszawie dnia 19 Kwietnia 1831 roku we Wtorek.

Rzeczy krajowe.

Rozkaz Dzienny.

W kwaterze głównej Dnia 11 kwietnia 1831 r. w Wiegolesiu pod Latowiczem.

Znakomity sposób w jaki pułk 20 piechoty linjowej odznaczył się pod dowództwem jenerała brygady Andrychiewicza, w bitwie którą stoczył w Węgrowie, uczynił go godnym dzielenia sławy starszych braci oręża. Za pierwszym krokiem wojennego zawodu, zwalczwszy daleko możniejszą siłę nieprzyjaciela i utrzymawszy pole bitwy, złożył świetny zakład dzielności, która jemu przysłała chwałę, a krajowi niezwalczonych wojowników zapowiada. Spodziewam się, iż to chlubne świadectwo, jakie mu w obec wojska z najżywszą przyjemnością oddają, stanie się dla innych nowoutworzonych pułków szlachetną podniektą wstępowania w jego ślady, i dowiedzenia nieprzyjacielowi liczbą żołnierzy swoich dumnemu, iż Polska tyłu dzielnych liczy obrońców, iu mężów zdolnych podnieść oręż za wolność i swobody narodowe. Naczelnny wódz siły zbrojnej narodowej (podpisano) *Skrzynecki*.

— *Urząd münicipalny miasta stołecznego Warszawy.* Obwieszcza niniejszem: że wywożenie skór z Warszawy na prowincje jest dozwolone, i że tylko wyprawdanie ich za granicę kraju zakazuje się. (Tu podpisy)

Wiadomości urzędowe od wojska.

[*Wyciąg z raportu jenerała Sierawskiego z Opola d. 16 kwietnia.*

Już korpus, którym mam honor kommanderować, jutro w obozie pod Bełżycami połączonym zostanie. Magazy ny Kaźmierza w części do armji wodza naczelnego, w części za korpusem moim przewożonemi będą. Samego ziarna liczą tam przeszło 8000 korcy, a rozmaitych narzędzi przewozowych, oraz kółtwic, lin, znaczny zapas. Dowóz żywności z powodów zniszczenia mieszkańców przez nieprzyjaciela i szybkości marszów, któremi ścigać go pierzchającego trzeba, wymaga przedsięwzięć środków pomocy przez kommissarzy i urzędników, których powrót niezwłocznie jest potrzebny. Ci trudnić się powinni ułatwieniem dostawy chleba i owsa, albowiem zapas w wojsku tak jest powszechnym i nadzwyczajnym, że mimo trudów i bezsenności, kilka godzin spoczynku już nudy ciągnie

za sobą, gdy czekać na pożywienie wypada. Zapas ten umieją cenić rodacy, bo w każdym miasteczku, w każdej pawet już na pół opuszczonej wiosce, wszystko co żyje ostataie szczątki żywności obrońcom swoim podaje. Tak więc jedna ciota zasila drugą; nie można jednak nadużywać tej gościaności, i życzeniem jest aby zaopatrzenie regularne wojska więcej pomocą dobrym wieśniakom stać się mogło.

— Późniejsze wiadomości od Puław odebrane, donoszą d. 17 kwietnia o godzinie 12 w południe:

Jenerała Sierawskiego kwatera była wczoraj w Bełżycach, huk dział oznajmił: iż jenerał ten między Bełżycami i Lublinem, jak nam wiadomo, zniósł zupełnie nieprzyjaciela.

— *Wyciąg z raportu jenerała Andrychiewicza.* Z krwawych bitw nad Liwcem nieprzyjaciel ma w rannych: cesarskiego adjutanta xięcia Holstein, 30 innych oficerów i blisko 800 ludzi w Sokołowie. Po części potopieni, po części pochowani, dowodzą wielkiej straty Rossjan, która podług zeznania jeńców wynosi w ogóle 3000 ludzi.

— Mam sobie za przyjemny obowiązek podziękować Nemezemu Koźuchowskiemu, za usługi jego w dniach 9 i 10 b. m. pod Wodyniem, Domanicami i Iganiem. Przybywszy jako ochotnik do mojego korpusu, pełnił z gorliwością i poświęceniem się służbę adjutanta polowego i w pośród rześnisteo ognia, rozkazy moje roznosił. — W głównej kwaterze 17 kwietnia 1831 r. Kwaternistrz jeneralny, jenerał brygady, (podpisano) *J. Prądyński*.

— Rada towarzystwa patrijotycznego wzywa członków tegoż towarzystwa, którzy w uiszczeniu opłat miesięcznych zalegli, ażeby takowe jak najspieszniej na ręce kassjera wnieść zechcieli.

— W przyszłą niedzielę odbywać się będą wybory na członków towarzystwa przyjaciół nauk. Między podanymi kandydatami znajdują się nazwiska panów: Brougham, Mackintosh, Bowring, Lafayette i Lamarque.

— Margrabia Wielopolski, wysłany w zleceniach rządu do Anglii, powrócił do kraju i w tych dniach spodziewany jest w Warszawie.

— Listy z Galicji donoszą, że ajenci Rossyjscy podburzyli za pomocą duchowieństwa lud prosty wyznania Greckiego w ziemi Siedmiogrodzkiej, wystawiając mu, że Polacy chcą

wszystkich schismatyków zmusić do unji i że im w tém Austrja ma dopomagać.

— Dnia 10 b. m. o godzinie 4 popołudniu, zgromadzili się w ratuszu głównym, obywatele miasta Warszawy, gwardja narodowa, duchowieństwo, i starsi żydowscy. Rada municypalna, zasiadła w całym komplecie, obok gubernatora, prezydenta, i vice-prezydenta stolicy. Odczytano list naczelnego wodza, w którym oddając sprawiedliwość, tylekroć dowiedzionemu patriotyzmowi i poświęceniu się mieszkańców, oświadcza: iż obok działań wojennych, i nadludzkiego prawie męstwa armji, w razie potrzeby, gdyby mu z planu wypadło posunąć się naprzód w pogon za nieprzyjacielem, liczy zawsze na wytrwałość i waleczność obywateli Warszawy, i pewnym jest, że wspólnie z garnizonom jaki posiada, obok umocnienia naturalnego i sztucznego miasta, pod przewodnictwem energicznego i śmiałego, a doświadczonego wojownika, jakim jest generał hr. Krnkowiecki, bohaterska Warszawa nauczy pojedyncze oddziały wrogów, gdyby się zbliżyć ośmieliły, szanować jej święte mury, już dobrze im z tylekroć odniesionych klęsk znajome. Przemówili następnie prezydent Węgrzeczki, prezes rady municypalnej professor Garbiński i dowódca gwardji narodowej, senator kasztelan *Ostrowski*. Obecni obywatele jednomyślnym okrzykiem kilkakroć powtórzonym, przysięgli bronić miasta, jeśliby tego zaszała potrzeba, do ostatniej kropli krwi.

— Dwa korpusy feldmarszałka Dybicza stały dnia 14 koło Łukowa i Radzunia, opierające lewe skrzydło o Kock. W wojsku Rossyjskiem biegła wieść niepewna, iż w. x.że Konstanty umarł w Brześciu litewskim.

— Marszałek Francuzki Grouchy pisał do hr. Małachowskiego, naszego ministra spraw zagr. oświadczając chęć należenia do wojska naszego i walczenia z nieprzyjacielem Polski.

— Gdy Dwernickiemu wybierającemu się na Wołyń radzono, aby wziął więcej armat; ej to tylko ambaras (odpowiedział) w marszach trzeba ich zawsze pilnować; gdy mi będzie potrzeba, to dostarczą Ridigier!

— Moskale zamysłali całą bibliotekę Puławską zapakować, i transportować do Petersburga: szybki odwrot nie dozwolił im dokonać tego rabunku. Sprzęty w pałacu i lustra potłuczono: oficerowie pozabierali wiele książek.

— Wczoraj mówiono o wiadomości przez listy z Prus odebranej, że powstańcy byli zmuszeni ustąpić z Libawy.

— Jeden z dzienników tutejszych namienił, że korpus Rydygera, który miał być powołany do armji Dybicza, liczy kilkanaście tysięcy wojska; wiemy jednak ze źródła bardzo pewnego, że ledwie 8000 wynosił.

— Do pism ulotnych, które w Londynie zwracają na siebie uwagę publiczności, należy szczególnie jedno, wydane jak mówią przez osobę pracującą w wydziale spraw zagranicznych, pod tytułem: *o widokach interesów zagranicznych w Europie*. Autor przedstawia, równie jak niegdyś Gentz, a po nim Everett, obraz położenia rozmaitych państw Europy, który pod względem najnowszych stosunków od rewolucji Francuzkiej, jest mocno zajmujący. Wykłada obszernie skargi Polaków na krzywdy, jakie ponieśli od roku 1815. Chcąc dać wyraźne wyobrażenie Angielskiej publiczności, kazał przedrukować konstytucja z roku 1815, a przy każdym artykule zamieścić

fakta, przez które tenże został naruszony. Podług niego, artykuły: 1, 5, 6, 7, 10, 13, 16, 17, 19, 10, 20, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 30, 35, 47, 67, 70, 75, 76, 82, 86, 88, 91, 93, 95, 107, 116, 135, 138, 139, 140, 155, 161, 162, słowem wszystkie ważne punkta zostały nadwerżzone, a naród nie mógł uzyskać żadnej ulgi na swe zażalenia. »Polacy, powiada autor tego pisma, użyli wszelkich środków dozwolonych im przez konstytucja, aby skargi ich były wysłuchane. Memorjałów, petycyj, niczego nie zaniedbywano, i to powtarzano na każdym sejmie; dopiero kiedy wzgardliwe niezważenie na nic i systematyczne wytrwanie w despotyzmie przekonały ich, że środki te były bezskuteczne, w powstaniu szukali oraleńia. « Po uwagach, następuje kilka interesujących dokumentów, ściągających się do układów kongressu Wiedeńskiego względem panowania Rossji w Polsce i objaśnienie oporu Anglii przeciwko owemu połączeniu, jednakże musiała ona nakoniec ustąpić, gdyż kraj był zajęty przez Rossjan, którzy tylko przez wojnę byliby mogli być wypartymi.

— Udzielamy czytelnikom naszym za dowód obywatelskich uczuć jednej z Polek w więstwie Poznańskim, list pisany do kuzyna, znajdującego się dziś na polu bitwy, który z prywatnego źródła otrzymał się nam zdarzyło. «List twój pisany przez męża mego, są słowa piszącej, miał być z twej strony dla mnie karą za spóźnienie się w pisaniu. Daruj kuzynie, żem cię nie uprzedziła, a przylém niechciej przyganiać wyznaniu, że twoja nieobecność często łzy moje wyciska, wspomniawszy sobie twą żonę, dzieci i matkę, łącząc z nimi razem i moje uczucia, że cię na zawsze utracić możemy. Cóżby mogło nagrodą być dla nieszczęśliwej familji? Te uwagi nie powinny mieć miejsca u dobrej patriotki, to prawda; ale dla czegoż wszyscy mężowie nie są tobą, a ty wszystkimi! Twoja żona oddała się samotnej melancholji; często sama w pokoju się zamknie i tak kilka godzin przetrawi. Spodziewać się jej można w Warszawie, jeśli zaś pojedzie na K...., to i ja z nią razem pośpieszę, oglądać cię po trudach wojennych. Teraz nie pozostaje, tylko prosić Boga, ażeby wszystkie pociski kul nieprzyjacielskich odwrócić od ciebie i twoje ramie do szczęścia ojczyzny przyczynić się mogło.» Bogdajby tak wszystkie Polki myślały!

— Artysta dramatyczny Romanowski, mający żonę i dzieci, zaciągnął się w tych dniach jako ochotnik do regularnego wojska.

— Zapowiedziane pismo ulotne p. Chateaubriand, usprawiedliwiające powody, dla których nie chce przyjąć żadnego urzędu pod nową dynastja, wyszło dnia 24 marca z pod prassy. Z powyższego pisma udzielamy czytelnikom naszym następujące wyjątki:

«Dwa są rodzaje rewolucjonistów: jeden pragnie rewolucji z wolnością, i jest bardzo nieliczny; drugi, i to niezmiernie liczny, żąda z rewolucja władzy. Oszukujemy się; wolność poczytujemy za bóstwo nasze, ale to jest błąd; równość i sława są dwiema głównemi namiętnościami Francji. Jenjusz nasz jest wojskowym, Francuz jest żołnierzem. Żądano wolności dopóty, dopóki takowa była w sprzeczności z rządem, którego nie lubiono, i który, jak się zdaje, wziął sobie niejako za powinność, gwałcić wyobrażenia narodowe. Skoro tylko obalono ów rząd i osią-

gniono żądane swobody, któż się o nie, wyjąwszy mnie i może stu innych, pyta? Przy najmniejszym rozruchu, który się nie w jego myśli wydarzy, przy wszelkiej zaczepce któregośkolwiek dziennika, życzy najgorliwszy stronnik wolności druku, bąć to otwarcie, bąć tajemnie, przywrócenia cenzury. Czyż mniemamy, że owi doktorowie, którzy usiłowali nam niegdyś dowodzić wyborami praw wyjątkowych, a po upadku ich stali się gorliwymi stronnikami wolności druku, którzy się teraz przechwalają, iż zawsze za wolność walczyli, czyż mniemamy, mówię, że ludzie ci nie są skłonni polubić znowu jak dawniej rozumną wolność, co w ich ustach niczem innym nie jest, jak wolność w barwie ministerjalnej. Nie słyszemyż ich już dziś powtarzających owo dawne hasło omdłałości: «niepodobną jest rzeczą rządzić tym sposobem.» Przepowiedziałem w ostatniej mojej w izbie parów mianej, że monarchja d. 29 lipca znajduje się w koniecznej alternacji; albo uganiać się za sławą, albo też rządzić przez prawa wyjątkowe; żyje ona przez prasę, która ją przecież zabija; jeśli bez sławy pozostanie, pochłonie ją wolność, a jeśli zaczepi tę wolność, również zginie. Wypędziwszy trzech królów przez barykady, stawiałoby nam dziwne widowisko, gdybyśmy nowe barykady przeciw wolności wznieść chcieli. A przecież coż nam robić pozostaje? czyż sądy i prawa są dostateczne, aby autorów na wodzy utrzymać? nowy rząd jest dzieckiem, który tylko za pomocą paska chodzić może. Czyż naród obwinimy znowu w pieluchy? czyż to straszliwe dziecko, które na łonie zwycięstw karmione było krwią, nie zerwie swoich więzów? Tylko stary, głęboko w przeszłość wkorzeniony pień mógł bez niebezpieczeństw być wstrząsanym od burz wolności druku. W czasie 3 pierwszych lat rewolucji była wolność we Francji, ponieważ panowała legalność; co się z tej wolności od śmierci Ludwika XVI, aż do restauracji monarchji stało? W rewolucji zabijała ona wszystko, za cesarstwa została sama zabita; skutek nauczył, co się z niej stanie pod monarchją obieralną. Krytyczne położenie ostatniej objawia się każdej chwili. Jest ona w dysharmonji z otaczającymi ją w okół monarchjami absolutnymi; powołaniem jej jest postępować naprzód, a ci, którzy nią kierują, nieśmiało prowadzić jej naprzód; nie może ona ani stać w miejscu, ani cofać się, a przecież sternicy nowego okrętu państwa, lękając się przedwczesności, stoją spokojne lub cofają się. Sympatja izb obiorczych, jest po stronie narodów; jeśli jej każą wyrzec się tych narodów, nie pozostanie jej żaden sprzymierzeniec. Stoi ona pomiędzy trzema niebezpieczeństwami: pomiędzy strasznydłem rewolucji, dzieckiem, które igra na końcu długiego rzędu grobów, i młodzianem, któremu matka przeszłość, a ojciec przyszłość wskazała... Uchodzi teraz za rzecz pewną, że restauracja czasem, a przeciwnie cesarstwo epoką niepodległości było. Ale są to widoczne dwa kłamsiwa. Liberalista konskrypeji, który w d. 13 vendemiaire kartaczami z stopni kościoła ś. Rocha na lud strzelać, a w St. Cloud reprezentantów narodowych przez okno wyrzucić kazał, ożywszy, dziwiłby się bardzo koronie obywatelskiej, którą go wieńczą. Wolność druku, wolność mownicy i monarchja na ulicach, przedstawiałyby mu, się jako dziwne żywioły jego cesarstwa. Do tego stopnia doprowadzamy rzeczy, iż sławę naszą narodową poświęcamy sławie Napoleona; zdaje się, że bez

niego niczembyśmy być nie mogli. Szczęść się naszą niepodległością, nie powinniśmy się unosić nad despotyzmem, ale raczej przekładać sławę ojczyzny nad sławę pojedynczego człowieka, jakkolwiek ta wielką jest. Co się tyczy 15 lat restauracji, były one, pomimo ich wad, błędów, kreciego wzroku, pomimo zamachów wprowadzenia despotyzmu przez prawa i czyny, pomimo złośliwego ducha, który nad nimi panował; były one, mówię, najwolniejsze, jakie Francja kiedykolwiek od początków swoich dziejów zapamiętała. Od 6 już miesięcy mamy cud przed oczami; wszelka władza państwa jest zniszczona, tylko ten słucha kto chce, a Francja rządzić się sama przez posunięte daleko rozwinięcie władz umysłowych. Pod którymżto rządem rozwinęliśmy je? czy pod konwentem i dyrektorjum, albo pod absolutyzmem cesarstwa? Nie, pod prawem panowaniem ustawy, pod wolnością mownicy i druku. Co dziś powiedzieć odważam się, obrazi najmniej chwilowe, ale świat cały powtórzy zemną to samo, gdy reakcja przemienie.

— (Nad.) *Projekt pewnej spekulacji.* Kurjer Polski z dnia 14 b. m. donosi, że jeden z kozaków będących u nas w niewoli, rabując około Siedlec, podobno oberznął piersi kobiecie. Jeżeli to prawda, niech tylko jaki kapitalista spekulant, stara się wydobyć ten potwór z niewoli, każe potem na niego zrobić klatkę żelazną, powiezie do Niemiec, Francji i Anglii; te narody oświecone, ludzkie serca w piersiach noszące, z większą ciekawością oglądać będą takiego barbarzyńca północy, jak bycę lub tygryssa Afrykańskiego. Szkoda, że tu nie masz teraz owego cudzoziemca, co nam grzechotnika pokazywał, kozak ten zdałby mu się do kolekcji.

Odpowiedź na pismo z podpisem E. K. umieszczone w Gaz. Pol. i na artykuł bezimienny w Nowej Polsce.

Amicus Plato, sed magis amica veritas.

Wydając Orła Białego, wziętem za godło do mego pisma: *prawo i prawda*, i to hasło starałem się w całym życiu mojem zachować. Czczę *prawo*, uważane i jako sprawiedliwość i jako rękojmnię swobód, ale równie czczę *prawdę* o której dziś niejedno pismo publiczne zupełnie zapomniało. Dziś wydawnictwo dzienników uważają niektórzy za główny stopień aplikacji do urzędów, i wielu krótko do dzienników aplikujący się, już dochrapali się pensyjki. Dla tego unikają dzienniki pisać prawdy osobom mogącym dać im posady, i nawet dotąd żadnej słabości z wielkich tegoczesnych mężów tknąć nie śmieli. Ledwie tylko Polak Sumienny ośmielił się napomknąć o kuzynomanji przy rozdawaniu urzędów czyli o nepotyzmie; luboby można jeszcze uczciwy napisać artykuł o patronacie i prowincjonalizmie. Ale za to na wysyci szarpia niektórzy dzienniki mężów w ojczyźnie zasłużonych i znanych, którzy im urzędu dać nie mogą; starają się zaćnić wszystkie gwiazdy, ażeby podnieść blask słońca, któremu czółtem biją, dla tego, że ich żywi.

Co do mnie, chwalić bez wyjątku wszystkich ludzi na urzędowaniu będących, zwłaszcza póki ważnej dla kraju nie uczynią przysługi, uważam za *podłość*; a za to lubię ujmować się za każdym, którego złość niesprawiedliwie potępia. Iść tedy wbrew zapaleńców opinji, uważam za *śmiałość*, i dla tego piszę; każdy ma swój gust.

Z tych to powodów, gdy jedno z pism periodycznych oświadczyło, iż rząd zeszły nie a nie dla kraju dobrego nie zrobił i zrobić nie chciał; ja, który w zeszłym rządzie nie miałem ani urzędu, ani pensji, który nawet za ministerstwa xięcia Lubeckiego nie miałem i nie starałem się nigdy o kontrakcik korzystny na dostawę okowity lub tytoniu do Nowachowicza, który mocno czułem i jawnie podczas zeszłego rządu przeciw nadużyciom pisałem, dziś gdy ten rząd upadł, i chyba tylko przewrotny lub ciemny może myśleć iż chcę pochlebiać upadłemu rządowi, któremu nie pochlebiałem, gdy był w znaczeniu; i gdy mocno jestem przekonany, iż byłoby niesprawiedliwością, cnotliwego narodu niegodną, ganić, nawet dobre, które w zeszłym było rządzie, gdy mamy do ganienia złego, tyle ważnych powodów; oświadczyłem więc i trwam przy tém, że ustanowienie towarzystwa kredytowego, banku, zakładanie fabryk, budowanie gościńców bitych i t. p. instytucje zeszłego rządu uważam za prawdziwą dla kraju korzyść, której choć równie w czasie pokoju tak nazwana Galicja nie otrzymała. Nie idzie zatem, żehym to *fizyczne dobro* kładł na równi lub wynosił nad *dobro moralne*, którego pod zeszłym rządem byliśmy pozbawieni; gdy nie mieliśmy ani niepodległości tak zawsze Polakom drogiej, ani dotrzymanyh swobód konstytucją nam zaręczonych, gdy prócz tego starano się wszelkimi sposobami psuć charakter nasz narodowy. Rozumiem owszem, iż wtedy tylko będziemy mogli być zupełnie szczęśliwymi, gdy się ustalą nasza niepodległość i za nią swobody od *swawoli* pewną demarkacyjną linią oddzielone; gdy na urzędy bez względu familji, prowincjonalizmu, intrygi i wpływów, powołani będą mężowie prawdziwie zdolni, nie tylko zdolni, ale których poprzednie życie będzie ich następnej uczciwości rękojmią; gdy opuści nas chęć znaczenia, a zajmie chęć, ile każdego możność i talenta pozwolą, stania się użytecznym spólniej ojczyźnie.

Pan E. K. w swoim piśmie powiada: iż „niedługa chwila okaże jakie wykładano summy na utrzymanie tajnej policji w Warszawie, iż mu skądinąd wiadomo jakie były korespondencje Kuruty z cesarzowiczem, naczelnikiem głównego sztabu Dybiszem, i ministrem skarbu państwa Kankrynem na zgubę narodu, iż C. M. wiedział o tej potwornej instytucji, iż sam assygnował pieniądze na ten cel bezecny.“ Jeśli to wszystko Panu E. K. dowodnie wiadomo, czemuż nam dowodów nie ogłasza? Jeśli sam ich nie posiada, a wie o nich, czemuż nie dopomina się o wyjawienie ich publiczności, a wtedy przekona Europę, wtedy i ja chętnie wyznam mu wdzięczność za objaśnienie mnie, ale dowodów oczekuję, i póki ich nie ujrzę, w moim zdaniu trwać muszą. *Te dowody jeżeli istnieją, już dawno Europie wiadome być powinny.*

Poczytuję się za szczęśliwego, że w piśmie pana E. K. i w podobnie uzasadnionych zarzutach imię moje z imieniem Niemcewicza skojarzone widzę. Towarzysz Kościuszki, patriarcha Polaków, ten którego wiek w usługach ojczyzny i wolności spędzony, i staropolskie obywatelskie cnoty, czerzą wszystkie uczciwi, przesładowany w całym życiu przez nieprzyjaciół Polski, dziś znowu doznaje przesładowania od własnych rodaków, ale istotnych nieprzyjaciół Pol-

skiej wolności, którzy nią pokrywają osobiste, nikczemne widoki: wywyższenia się i z bogacenia.

I Nowa Polska, taż sama co powstawała na Niemcewicza, mnie dziś obdarza orderem Sgo Stanisława klasy 1ej, który, jak powiada, ma mnie za powstawanie przeciw zapaleńcom przystać cesarz Mikołaj z Petersburga. (*)

Jeżeli wydając Orła Białego i powstając przeciw nadużyciom *władzy samowolnej*, mogłem zasłużyć się w czem sprawie *wolności*, jestem przekonany, iż teraz równie zasłużyłem się powstając przeciw sankiulotów wyuzdanej *swawoli*. *Znaki honorowe* nie łechtały mię nigdy i dziś nie łechcą, bo jedynie w sumieniu mojem szukam nagrody. Ale wydawca Nowej Polski dowiódł, iż przyjmuje *znaki niehonorowe*, jakimi go P. F. S. Dmóchowski przy *świadczeniach* obdarzył: lubo wydawca Nowej Polski otrzymanie *po twarzy*, nazywa *potwarzą*.

Tém się jednak jeszcze pocieszam, iż jest pewien rodzaj *swawoli* między ludźmi. Wszyscy którzy odpowiadali na mój *imienny* artykuł, nie śmieli *imienia* swego podpisać. Wszystko to są artykuły albo *nadstawane* albo *beziemienne*. Ja co piszę, piszę zawsze z przekonania i dla tego podpisuję się.—Bruno Hr. Kiciński.

Wiadomości Zagraniczne.

ANGLJA. Z Londynu d. 5 kwietnia. Po naradzie odbytej w Downing Street, (gdzie się znajduje pałac ministra spraw zagranicznych) między lordem Palmerston i posłańcami królestwa Polskiego, postanowiono: iż ministerjum Angielskie wyśle niezwłocznie statki na morze Bałtyckie dla popierania układów rospoczętych z Rossją, względem utrzymania postanowień kongresu Wiedeńskiego, ściągających się do królestwa Polskiego, a które krajowi temu zapewniają nie tylko zachowanie niepodległości w granicach uznanych przez wspomniany traktat, lecz nadto rościągnięcie nadanych mu instytucji, na prowincje, które składały starożytną Polskę i do królestwa należały.

ROSSJA. — Cesarz mianował generała porucznika Krasowskiego, dotychczasowego dowódcę trzeciego korpusu piechoty, zastępcą szefa sztabu pierwszej armji. — Domysłają się, że poruszenia niektórych paszów przeciwko Perście, pochodzą za staraniem i poduszczaniem gabinetu Petersburgskiego, ażeby odjąć sultanowi sposobność korzystania z wypadków zaszłych w Polsce.

SPROSTOWANIE.

W raporcie wodza naczelnego do rządu narodowego, datowanym w Jędrzejowie dnia 14 m. i r. b. w wierszu

zamiast:
„i artylerji, której ostatniej trzydzieści kilka dział, powiększej części pozycyjnych, przed wsią, po tamtej stronie „Muchawca.....“
powinno być:
„i artylerji, której ostatniej trzydzieści kilka dział, powiększej części pozycyjnych, przed wsią, i po tamtej stronie „Muchawca.“

(*) Jest wiec rzeczą podobną do prawdy, że gazeta Nowa Polska ma związane komunikacje z Petersburgiem, czego się dotąd tylko domysłano.